

Λκ 12,16-21

Ἡ παραβολή τοῦ ἄφρονος πλουσίου

Πῶς θά νιώθατε, παιδιά, ἂν βρισκόταν ζαφνικά στά χέρια σας μιά μεγάλη περιουσία; Σίγουρα θά χαιρόσασταν. Ἀλλά καί θά μπαίνατε σέ ἔγνοιες: Σέ ποιά τράπεζα νά καταθέσω τά χρήματά μου γιά νά τά ἀσφαλίσω; Ποῦ νά ἐπενδύσω; Ποιούς νά ἐμπιστευῶ;...

Θά σᾶς ὑποδείξω σήμερα πῶς θά μπορούσατε νά κάνετε τήν καλύτερη ἀποταμίευση, τήν πιό κερδοφόρα ἐπένδυση, νά συνάψετε δάνεια πού ἐπιστρέφονται μέ τούς πιό μεγάλους τόκους... Ὑπάρχει **μία τράπεζα πού δέν κινδυνεύει ποτέ οὔτε ἀπό διααρρήκτες οὔτε ἀπό πώχευση**. Ποιά εἶναι αὐτή; Θά τήν ἀνακαλύψετε παρακολουθώντας τό σημερινό μας θέμα.

Ἀκούσαμε σήμερα στό Εὐαγγέλιο τῆς Θείας Λειτουργίας μιά ἀπό τίς παραβολές τοῦ Κυρίου μας: **τήν παραβολή τοῦ ἄφρονος πλουσίου**.

Τά κτήματα ἑνός πλούσιου κτηματία ἔδωσαν καρπό πολύ. Ἦταν ξέγνοιαστος, λοιπόν, καί χαρούμενος; Ὁχι, τόν ἔτρωγαν οἱ σκέψεις καί οἱ ἀγωνίες: «Τί νά κάνω; Δέν ἔχω ποῦ νά βάλω τούς καρπούς μου!». Δέν εἶχε μεγάλες ἀποθῆκες γιά νά χωρέσουν τή σοδειά του καί βρέθηκε σέ ἀμηχανία. Ἀφοῦ πολύ προβληματίστηκε, κατέληξε σέ μιά ἀπόφαση: «Θά γκρεμίσω τίς ἀποθῆκες μου καί θά χτίσω ἄλλες

μεγαλύτερες. Έκεῖ θά βάλω ὅλα τὰ προϊόντα μου καί θά πῶ στήν ψυχή μου: “Ψυχή μου, ἔχεις πολλά ἀγαθά γιά πολλά χρόνια. Μπορεῖς πλέον νά ἀναπαύεσαι, νά τρῶς, νά πίνεις, νά χαίρεσαι!”».

Πῶς θά χαρακτηρίζατε, παιδιά, αὐτόν τόν πλούσιο; Ἐξυπνο; Δραστήριο; Στά μάτια τῶν ἀνθρώπων ἴσως νά φαινόταν ἕνας πετυχημένος κτηματίας. Ἦξερε νά βρίσκει λύσεις πού ἐξυπηρετοῦσαν τό συμφέρον του. Στά μάτια τοῦ Θεοῦ ὅμως; «Ἄφρονα» τόν ἀποκάλεσε ὁ Θεός, δηλαδή ἄμυαλο, ἀπερίσκεπτο, ἀνόητο.

«Ἄμυαλε ἄνθρωπε, ἀπόψε ἀναχωρεῖς ἀπό αὐτή τή ζωή. Ὅλα ὅσα ἀπέκτησες σέ ποιόν θά ἀνήκουν;» τοῦ εἶπε.

Τί λάθος ἔκανε, παιδιά, ὁ πλούσιος τῆς παραβολῆς; Τί δέν ὑπολόγισε; Ποιά ἦταν ἡ ἀπερισκεψία, ἡ ἀφροσύνη του; *(Ἄφοῦ ποῦν πρῶτα τὰ παιδιά τίς σκέψεις τους, συνοψίζουμε).*

Τρεῖς ἦταν οἱ ἀστοχίες του:

α. Δέν ἦταν δυνατόν νά ξέρει πόσα θά εἶναι τὰ χρόνια τῆς ζωῆς του· ἂν θά εἶναι πολλά ἢ λίγα.

β. Δέν σκέφτηκε ὅτι τὰ ἀγαθά του καί μέσα στίς ἀποθήκες διέτρεχαν διάφορους κίνδυνους, π.χ. νά σαπίσουν ἢ νά τὰ κλέψουν.

γ. Τό σημαντικότερο: ἡ ψυχή εἶναι ἄυλη, οὔτε τρώει οὔτε πίνει. Τῆς πρόσφερε ὑλικά ἀγαθά γιά νά χαρεῖ, ἐνῶ ἄλλες εἶναι οἱ δικές της ἀπολαύσεις. Εἶναι ἀθάνατη καί χαίρεται μόνο στή συντροφιά τοῦ ἀθάνατου Θεοῦ.

Τί ἔπρεπε, λοιπόν, νά κάνει ὁ πλούσιος μέ τή μεγάλη σοδειά; Ποῦ νά ἀποθηκεύσει τούς καρπούς του;

Θά μπορούσε νά τούς βάλει σέ κάποιες ἄλλες ἀποθήκες, πού δέν ἦταν μακριά του καί χωροῦσαν τό περίσσειμα τῆς σοδειᾶς του. Θά γλύτωνε ἔτσι τόν κόπο, τόν χρόνο, τό χρέμα πού ἀπαιτεῖ τό χίσιμο...

Μήπως δέν γνώριζε ὅτι ὑπῆρχαν τέτοιες ἀποθήκες; Τό γνώριζε, ἀλλά ...ἴσως δέν τό σκέφτηκε ἢ δέν θέλησε νά τό σκεφτεῖ, γιατί εἶχε

μάθει νά σκέφτεται μονάχα τόν έαυτό του.

Οί πιά κατάλληλες αποθήκες, παιδιά, γιά νά αποθηκεύσει ό πλούσιος τό περίσσευμα τής σοδειάς του ήταν ...τά σπίτια τών φτωχών.

Ναί, **οί ανάγκες τών συνανθρώπων μας** μπορούν νά γίνουν τό **άσφαλέστερο θησαυροφυλάκιο** γιά τά αγαθά μας! Δηλαδή, άπ' όσα μās χαρίζει ό Θεός ένα μέρος νά τό προσφέρουμε σέ κείνους πού αντιμετώπιζουν δυσκολίες, είτε είναι άνεργοι είτε βαριά άρρωστοι είτε έχουν όποιοδήποτε άλλο πρόβλημα. Μιά τέτοια προσφορά ό Θεός τή βλέπει σάν ένα **δάνειο** πού κάνουμε στόν ίδιο. «Δανείζει Θεός ό έλεών πωχόν», διαβάζουμε στην άγία Γραφή (Πρμ 19,17)! Καί μās τό έπιστρέφει πάντοτε μέ πολύ μεγάλους τόκους: προσφέροντας τίς εύλογίες του πλουσιοπάροχα.

Έντούτοις, **τό σύνθημα τής έποχής μας** είναι: «Πάνω άπ' όλα τό συμφέρον!». Θεωρεΐται «έξυπνάδα» καί «δύναμη» -«καπατισσύνη» όπως λένε- τό νά έκμεταλλεύεσαι, νά ξεγελάς, νά παραγκωνίζεις τούς άλλους, νά παρανομείς ή νά κλέβεις γιά νά κερδίσεις έσύ. Παρακολουθοΐμε στίς μέρες μας ένα άπληστο κυνήγι τοΐ κέρδους... Βέβαια, τό άποτέλεσμα είναι νά φορτώνονται οί άνθρωποι άγχος, προβλήματα, στεναχώριες... Όσο πιά πολύ πασχίζουν νά άποκτήσουν περιουσία καί άσφάλεια, τόσο μεγαλύτερη γίνεται ή άνασφάλειά τους, ή μοναξιά τους, τόσο λιγότερη ή εύτυχία τους! Στ' άλήθεια, παραδέρνει τήν έποχή μας ή άφροσύνη τοΐ άφρονος πλουσίου...

Σ' αύτή τήν κοινωνία ζοΐμε κι έμεΐς, παιδιά. Εΐκολα μπορεί νά μās παρασύρει τό ρεύμα... όχι μόνο τούς πλούσιους, όλους!

Μέσα σέ όλους μας κινείται ή πλεονεξία, ή τάση νά ζητοΐμε όλοένα καί περισσότερα γιά τόν έαυτό μας. Θά σās αναφέρω πέντε παραδείγματα καί ίσως κάπου ανακαλύψουμε τόν έαυτό μας...

☞ Φασαρία μεγάλη ξεσπᾶ στό σπίτι! Γιατί; Ἡ μητέρα εἶπε πὼς θά ἀγοράσει κάτι γιὰ τόν ἀδερφό μου καί ὄχι γιὰ μένα... Προσπαθεῖ νά μοῦ ἐξηγήσει ὅτι αὐτός ἔχει τώρα μεγαλύτερη ἀνάγκη... Ἀδύνατον! Δέν μέ νοιάζει ἂν οἱ γονεῖς μου δέν ἔχουν χρήματα ἢ ἂν μοῦ φτάνουν τὰ ρούχα πού ἔχω... Ἀπαιτῶ νά πάρουν κάτι καινούργιο καί σέ μένα!

☞ Ἡ μόδα ἄλλαξε. Ἐπιβάλλεται νά βγῶ γιὰ ψώνια. Δέν πάλιωσαν τὰ ρούχα μου, ἀλλά νά μήν πάρω καί κάτι πού βγῆκε τώρα στή μόδα; Κυκλοφόρησαν π.χ. στήν ἀγορά χακί μπουφάν... «Μά ἐσύ ἔχεις καί μπλέ καί γκρι καί κόκκινο», διαμαρτύρεται ἡ μητέρα... «Θά πάρω κι αὐτό, πού εἶναι τῆς μόδας! Παλιομοδίτης θά εἶμαι;...», ἐπιμένεις.

☞ Ζητῶ ἀπό τούς γονεῖς μου ὀλοένα καί μεγαλύτερο χαριζιλίκι. Ἐφόσον μεγαλώνω, μοῦ εἶναι ἀναγκαῖο... Ἐξάλλου, μοῦ ἀρέσει τόσο πολύ νά μπορῶ νά ζοδεύω!...

☞ Κυκλοφόρησε νέου τύπου κινητό. Πρέπει ὀπωσδήποτε νά τό ἀποκτήσω! Σήμερα ποιός ἔχει τέτοιο «ἀρχαῖο» κινητό σάν τό δικό μου;... Νά αισθάνομαι ἐγὼ μειονεκτικά, ὅτι ὑστερῶ; Πρέπει νά ἔχω στά χέρια μου τήν τελευταία λέξη τῆς τεχνολογίας, ὅσο κι ἂν κοστίζει!

☞ Τήν καλύτερη μερίδα τοῦ φαγητοῦ, τό μεγαλύτερο κομμάτι ἀπό τό γλυκό, τό πιό ὠραῖο φρούτο..., δίχως ἀντίρρηση, τά θέλω «δικά μου!». Κι ἂν δέν τό πῆς μέ λόγια, ψάχνεις καί ἀρπάζεις τό καλύτερο γιὰ τόν ἑαυτό σου...

- ◆ Τά περισσότερα σέ μένα!
- ◆ Τό καλύτερο γιὰ μένα!
- ◆ Κέντρο τοῦ ἐνδιαφέροντός μου ἐγὼ!

Αὐτή εἶναι ἡ **νοοτροπία τῆς ἐποχῆς μας**.

Ἄλλὰ ὁ Χριστός ἔρχεται νά ἀνατινάξει τόν ἐγωκεντρισμό τοῦ σύγχρονου ἀνθρώπου. Σάν δυναμίτης μοιάζει ὁ λόγος του: «**Μεγαλύτερη εὐτυχία εἶναι νά δίνεις παρά νά παίρνεις!**» (Πρξ 20,35).

(Έπαναλαμβάνουμε τό χωρίο μαζί μέ τά παιδιά δυο τρείς φορές, όλοένα καί πιό δυνατά).

Πολλά **παραδείγματα** ανθρώπων έχουμε, πού προσφέροντας αγάπη γεύτηκαν τήν αληθινή εὐτυχία καί κέρδισαν τό ἄφθαρτο στεφάνι τῆς αἰώνιας δόξας!

Τό πείραμα ἔγινε καί πέτυχε. Τά λόγια τοῦ Χριστοῦ ἐφαρμόστηκαν καί ἐφαρμόζονται σέ κάθε ἐποχή. Μποροῦμε νά τολμήσουμε κι ἐμεῖς νά τά τηρήσουμε. Κι ἐνῶ γύρω μας οἱ περισσότεροι σκέφτονται «πῶς νά κερδίσω;», ἐμᾶς νά μᾶς ἀπασχολεῖ «τί μπορῶ νά προσφέρω;».

Ἔτσι θά βαδίζουμε ὄχι στόν δρόμο τοῦ ἄφρονος πλουσίου ἀλλά στήν ὁδό τῆς αγάπης τοῦ Χριστοῦ.

(Τό θέμα θά μποροῦσε νά κλείσει στό σημεῖο αὐτό ἢ -ἄν τό κρίνει καλό ὁ κατηχητής- νά γίνει μιά σύντομη ἀναφορά στόν βίο τοῦ ἁγίου Ἰωάννου τοῦ ἐλεήμονος).

Σ' αὐτή τήν ὁδό τῆς ἐμπρακτικῆς αγάπης ἄφησε τά ἴχνη του, γιά νά τά ἀκολουθήσουμε κι ἐμεῖς, ὁ Ἅγιος πού ἡ Ἐκκλησία μας τιμᾷ στίς **12 Νοεμβρίου: ὁ ἅγιος Ἰωάννης ὁ Ἐλεήμων.**

Ἀπό τήν **Κύπρο** ἦταν ἡ καταγωγή του. Ἐκεῖ σκόρπισε πρῶτα τήν αγάπη του. Ὅταν ἀναπάντεχα ἔμεινε μόνος του -ἡ σύζυγός του καί τά παιδιά του ἔφυγαν πολύ νωρίς ἀπ' αὐτή τή ζωή- δέν κλείστηκε στόν ἑαυτό του, δέν τά βάλε μέ τόν Θεό οὔτε σπατάλησε τή μεγάλη περιουσία του στό ποτό καί στό μεθύσι, δέν βυθίστηκε στήν ἀπελπισία... Παρέδωσε μέ ἐμπιστοσύνη τή ζωή του στά χέρια τοῦ Θεοῦ καί ρίχτηκε σέ ἔργα αγάπης. Ὅχι μόνο δέν ἔμεινε στό περιθώριο τῆς κοινωνίας, κλεισμένος στόν πόνο καί στή δυστυχία του, ἀλλά ἦταν αὐτός πού νοιαζόταν γιά ὅλους. Ἦταν ὄλοι ἀδελφία του, ἀφοῦ εἶχαν τόν ἴδιο πατέρα, τόν Θεό. Ἔδειχνε, λοιπόν, στόν καθένα ξεχωριστά τό ἐνδιαφέρον του. Παρηγοροῦσε, στήριζε, βοηθοῦσε, συμπαραστεκόταν σέ κάθε ἀνάγκη. Μοίρασε ὅλη σχεδόν τήν περι-

ουσία του στους φτωχούς! Τό παράδειγμά του συγκίνησε πολλούς καί θέλησαν κι αὐτοί νά εὐεργετοῦν τούς συνανθρώπους τους. Σιγά σιγά σέ ὄλο τό νησί κυλοῦσε ἀθόρυβα, μά τόσο εὐεργετικά, ἕνας ἀστείρευτος ποταμός ἀγάπης!

Ἀλλά ἐνῶ πάντοτε ὁ ἅγιος Ἰωάννης ἔκανε μυστικά καί διακριτικά τά ἔργα τῆς ἀγάπης, ἡ φήμη του ἔτρεξε ἔξω ἀπό τά ὅρια τῆς Κύπρου. Ἔτσι, ὅταν χήρευσε ὁ πατριαρχικός θρόνος στήν Ἀλεξάνδρεια τῆς Αἰγύπτου, τά μάτια ὄλων στράφηκαν στόν ἐλεήμονα Ἰωάννη. Ἐνας μόνο εἶχε ἀντιρρήσεις: ὁ ἴδιος ὁ Ἅγιος, πού δέν θεωροῦσε ἄξιο τόν ἑαυτό του γιά μιὰ τόσο ὑψηλή θέση. Ὁ Θεός ὁμως, πού τούς ταπεινούς ὑψώνει καί δοξάζει, τόν ἀνέδειξε **πατριάρχη Ἀλεξανδρείας** (610 - 619 μ. Χ.).

Μόλις ἀνέλαβε τά νέα του καθήκοντα, ὁ ἅγιος Ἰωάννης κάλεσε τούς ἱερεῖς καί συνεργάτες του. «Ἀδελφοί καί συλλειτουργοί μου», τούς εἶπε, «δέν θεωρῶ καλό νά ἀσχοληθοῦμε μέ τίποτε ἄλλο, ἄν δέν φροντίσουμε πρῶτα γιά τόν ἴδιο τόν Χριστό. Λοιπόν, σᾶς παρακαλῶ, περπατήστε ὄλους τούς δρόμους τῆς πόλης μας γιά νά ἀπογράψετε ἕναν ἕναν τούς “δεσπότες μου”». Μέ ἀπορία τόν ἀκοῦν. Ποιοί νά ’ναι οἱ δικοί του “δεσπότες”; «Αὐτούς πού συνηθίζουν νά τούς ὀνομάζουν φτωχούς», ἐξηγεῖ, «αὐτούς ἐγώ τούς ὀνομάζω δεσπότες καί βοηθούς μου. Αὐτοί μποροῦν νά μέ βοηθήσουν νά μή χάσω τή βασιλεία τοῦ Χριστοῦ».

Ἡ πόλη τῆς Ἀλεξανδρείας ἄρχισε μέρα μέ τή μέρα νά μεταμορφώνεται. Ἐπτά χιλιάδες ἄποροι σιτίζονταν καθημερινά μέ δαπάνες τῆς Ἐκκλησίας. Ὁ πατριάρχης εἶχε δώσει ἐντολή νά μήν ἐμποδίσουν ποτέ κανέναν φτωχό ἢ ἀδικημένο νά τόν πλησιάσει καί νά τοῦ ἐκθέσει μόνος του τά προβλήματα του. Κάθε Τετάρτη καί Παρασκευή καθόταν ὁ ἴδιος στά προπύλαια τοῦ ναοῦ, γιά νά μπορεῖ νά τόν συναντήσει ὁ καθένας.

Μιά μέρα, διηγεῖται ὁ βιογράφος του¹, ἐπέστρεψε στεναχωρημένος. Ὅταν τόν ρώτησαν τί τόν λύπησε, ἐκεῖνος ἀπάντησε μέ τή

γαλήνια φωνή του: «Σήμερα ό ταπεινός Ἰωάννης δέν ἔλαβε ἀπό κανέναν οὔτε τόν ἐλάχιστο μισθό... Σήμερα δέν εὐεργετήσαμε κανέναν». Εὐχαρίστησε ὅμως τόν Θεό, ὅταν στή συνέχεια διαπίστωσε πώς στήν Ἀλεξάνδρεια εἶχε ἐπικρατήσει τόση δικαιοσύνη καί εἰρήνη, ὥστε πράγματι ἐκείνη τήν ἡμέρα κανείς δέν ἀντιμετώπισε κάποιο ἰδιαίτερο πρόβλημα.

Ἀξίζει, παιδιά, νά διαβάσουμε κι ἓνα ἀπόσπασμα ἀπό τή διαθήκη πού ἄφησε ὁ Ἅγιος, λίγο πρὶν ἀναχωρήσει γιά τήν αἰωνιότητα:

«Ἰωάννης, εὐτελής δούλος τῶν δούλων τοῦ Θεοῦ... Σ' εὐχαριστῶ, Κύριε καί Θεέ μου, διότι μέ ἀξίωσες νά προσφέρω τά δικά σου σ' Ἐσένα... Ὅταν μέ τή συγκατάβαση τοῦ Θεοῦ χειροτονήθηκα ἐπίσκοπος Ἀλεξανδρέων, βρῆκα στό ἐπισκοπεῖο μου 8.000 λίτρες χρυσοῦ. Μέ τίς συνεισφορές τῶν φιλόθεων ψυχῶν τά χρήματα μυριοπλασιάστηκαν. Αὐτά, λοιπόν, γνωρίζοντας ὅτι ἀνήκουν στόν Χριστό, φρόντισα νά Τοῦ τά παραδώσω, ὅπως ἀκριβῶς τώρα Τοῦ παραδίδω τήν ψυχή μου».

Ὁ ἅγιος Ἰωάννης ὁ Ἐλεήμων καί τόσοι ἄλλοι ἅγιοι στέκονται μπροστά μας, παιδιά, **πρότυπα ἀληθινῆς ἀγάπης**. Μᾶς καλοῦν

✓ νά βλέπουμε στά πρόσωπα τῶν συνανθρώπων μας τόν ἴδιο τόν Χριστό

✓ νά δίνουμε ἀπό τά δικά μας σέ ὅσους ἔχουν ἀνάγκη

✓ νά συμπαραστεκόμαστε μέ κάθε τρόπο σέ ὅποιον ζητᾷ τή βοήθειά μας.

Ἔτσι, σκορπώντας ἀγάπη, δίνουμε **χαρά στους ἄλλους**, ἀλλά **χαίρεται καί ἡ δική μας ψυχή**: ἔτσι χορταίνει, ξεδιψᾷ, ξεκουράζεται... Δοκιμάστε το, καί θά βεβαιωθείτε ἀπό τήν προσωπική σας ἐμπειρία!

Καταλάβετε, λοιπόν, τώρα ποιά εἶναι ἡ τράπεζα πού θά μᾶς κάνει σίγουρα πλούσιους; **Ἡ τράπεζα τῆς ἀγάπης, ἡ τράπεζα τοῦ οὐρανοῦ!** Κάντε τίς καταθέσεις σας σ' αὐτήν τήν τράπεζα! Τίς φυ-

λάγει για μία αιωνιότητα, αλλά και σ' αυτή τή ζωή εξασφαλίζει τόν πολυτιμότερο πλουτισμό, τήν ἀληθινή εὐτυχία!

(Προτεινόμενος ὕμνος: «Ἀγαπᾶτε ἀλλήλους...» ἀπό τό CD «Εὐλόγησω τόν Κύριον», ἀρ. 28. Προτεινόμενα τραγούδια ἀπό «Πνευματικές Ὠδές Β΄»: α) «Πολιτεία ἀγάπης» σ. 71, β) «Σκυτάλη ἀγάπης» σ. 127· βλ. CD μέ ὕλικό).

ΟΠΤΙΚΟΑΚΟΥΣΤΙΚΟ ΥΛΙΚΟ

1. Εἰκόνα τῆς παραβολῆς τοῦ ἄφρονος πλουσίου.
2. Εἰκόνα καί ἀπολυτίκιο τοῦ ἁγίου Ἰωάννου τοῦ ἐλεήμονος.
3. Βιβλικός ὕμνος σέ ἀρχεῖο ἤχου.
4. Τραγούδια σέ προβολή.

Ὑποσημειώσεις

1. Βλ. Συμεών λογοθέτου τοῦ καί μεταφραστοῦ, Βίος καί πολιτεία τοῦ ἁγίου Ἰωάννου ἀρχιεπισκόπου Ἀλεξανδρείας τοῦ ἐλεήμονος, PC 114,896A-965A.

2. Καθώς πλησιάζουν τά Χριστούγεννα, θά ἦταν καλό νά ὀργανώσει τό Κατηχητικό μιά ἐξόρμηση ἀγάπης ἢ ὅποιαδήποτε φιλανθρωπική δραστηριότητα.